

Το περιεχόμενο της έκθεσης που ο ΔΕΣΦΑ έθεσε σε δημόσια διαβούλευση με τίτλο «Σχέδιο Προγράμματος ΕΣΦΑ, 2021 – 2030» αφορά την πολύ βραχύτερη χρονική περίοδο 2021-2023.

Με συνολικό προβλεπόμενο ύψος επενδύσεων τα 545,5εκ.€ για τα πενήντα τέσσερα (54) προτεινόμενα έργα στην έκθεση, τα πενήντα ένα (51), συνολικού προϋπολογισμού 510,5εκ.€, προβλέπεται να κατασκευασθούν και να ενταχθούν στο Σύστημα μέχρι το τέλος του 2023.

Για τα δέκα (10), από τα ως άνω πενήντα ένα (51) έργα, η χρηματοδότηση ύψους 23εκ.€ έχει εξασφαλισθεί από ίδια κεφάλαια του ΔΕΣΦΑ ενώ για τα υπόλοιπα σαράντα ένα (41) η εκτιμώμενη χρηματοδότηση ύψους 487εκ.€ δεν έχει εξασφαλισθεί και εικάζεται ότι θα εξασφαλισθεί είτε μέσω δανεισμού είτε από κρατικές πηγές.

Χωρίς σαφείς και συμφωνημένες πηγές χρηματοδότησης η έγκαιρη άντληση περίπου 0,5δισ€ από τις αγορές ή και από την Ε.Ε., ώστε να υλοποιηθεί το προτεινόμενο τριετές πρόγραμμα, δείχνει ανέφικτη, εκτός κι αν ο ΔΕΣΦΑ διαθέτει πρόσθετες πληροφορίες τις οποίες ασφαλώς θα είναι χρήσιμο να τις προσθέσει στο τελικό κείμενο.

Πέραν όμως της απουσίας των αναγκαίων χρηματοδοτικών εργαλείων τα προτεινόμενα έργα δεν φαίνεται να υποστηρίζονται από τις αναγκαίες πολιτικές, ενώ ο τρόπος ένταξης τους εγγυάται την μακροχρόνια καθυστέρηση αν όχι ματαίωση της υλοποίησής τους.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Πελοποννήσου. Τα προτεινόμενα έργα, με ημερομηνία ένταξης στο σύστημα τον Οκτώβριο του 2022, αφορούν τις πόλεις της Κορίνθου, της Τρίπολης, του Άργους και του Ναυπλίου ενώ για την πόλη των Πατρών η αντίστοιχη ημερομηνία ένταξης είναι ο Μάρτιος 2025.

Για τις τέσσερες αρχικές πόλεις ο ΔΕΣΦΑ διευκρινίζει ότι *«Η κατασκευή του έργου θα ανατεθεί έπειτα από συντονισμό με τον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής που θα αναλάβει και την κατασκευή του δικτύου διανομής»* στις ως άνω πόλεις.

Λογική προϋπόθεση που όμως απαιτεί ένα ελάχιστο βαθμό επικοινωνίας με τον ΔΕΔΑ για τις ενέργειες του τελευταίου για τις ως άνω πόλεις, που όμως δεν έγινε.

Η κοινοποίηση της επίσημης απόφασης της ΡΑΕ με την οποία αφαιρεί από τον ΔΕΔΑ την δικαιοδοσία διανομής Φ.Α. στους Δήμους Τρίπολης, Κορίνθου, Άργους-Μυκηνών, Ναυπλίου, Καλαμάτας, Σπάρτης και η πρόθεση του ΔΕΔΑ να προσφύγει δικαστικώς κατά της απόφασης δημιουργεί καθυστερήσεις που θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί σε μία καλύτερη ετοιμασία της έκθεσης. Παράλληλα η απόφαση της ΡΑΕ αναδεικνύει και το θέμα του εφοδιασμού με Φ.Α. και των άλλων περιοχών της Πελοποννήσου, για τις οποίες δεν γίνεται αναφορά στην ως άνω έκθεση του ΔΕΣΦΑ.

Υπάρχει όμως και η περίπτωση της κατασκευής του αγωγού υψηλής πίεσης προς την πόλη των Πατρών, εκτιμώμενου μήκους 140km και δαπάνης 85εκ.€, που θα συνδεθεί «από κατάλληλο σημείο επί του αγωγού υψηλής πίεσης προς Μεγαλόπολη».

Άραγε με ποια κριτήρια επιλέχθηκε αυτό το «κατάλληλο» σημείο, όταν μεταξύ Κορίνθου και Πατρών παρεμβάλλονται οι Δήμοι Βέλου–Βόχας, Σικυωνίων, Ξυλοκάστρου-Ευρωστινής, Αιγιαλείας; Με ποια κριτήρια αυτές οι περιοχές απεκλείστησαν;

Η έκθεση περιλαμβάνει ένα αριθμό έργων που σχετίζονται με την επέκταση της χρήσης του Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) σε νησιά και ως καυσίμου σε πλοία, το αργότερο μέχρι τα τέλη του 2022.

Αυτό σημαίνει ότι εις ό,τι αφορά τα νησιά έχει γίνει η αρχική επιλογή και διαβούλευση με τις τοπικές αρχές και ότι εκτελούνται ή ακόμη καλύτερα έχουν υλοποιηθεί οι αναγκαίες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ΥΦΑ και διανομής Φ.Α.

Όσον αφορά την εισαγωγή ΥΦΑ ως καυσίμου στα πλοία η έκθεση αποφεύγει να δώσει περισσότερες πληροφορίες για την ετοιμότητα ανταπόκρισης των πλοιοκτητών στη πρόταση αυτή.

Χωρίς να μηδενίζεται η προσπάθεια και οι προθέσεις των συντακτών, το έγγραφο που έθεσε σε δημόσια διαβούλευση ο ΔΕΣΦΑ δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως σχέδιο δεκαετούς ή ακόμη τριετούς προγράμματος, ιδιαίτερα στην παρούσα πολιτική και οικονομική συγκυρία.

Η κυβερνητική απόφαση για μία ταχεία μετάβαση σε μία οικονομία χαμηλών εκπομπών CO₂ με απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων από το ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες της Ε.Ε. για εμπλουτισμό του παρεχόμενου Φ.Α. με υδρογόνο, δημιουργεί ένα νέο πλαίσιο επενδυτικών ευκαιριών το οποίο τόσο ο ΔΕΣΦΑ όσο και κυρίως το αρμόδιο υπουργείο οφείλει να λάβει σοβαρά υπόψη.

Ένα δεκαετές πρόγραμμα του ΔΕΣΦΑ οφείλει να καλύψει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας σε συνδυασμό με τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή. Ο σχεδιασμός της διείσδυσης του Φ.Α. με την κατασκευή και επέκταση των δικτύων Φ.Α., των δικτύων μεταφοράς και διάθεσης Συμπιεσμένου Φυσικού Αερίου (ΣΦΑ), της ανάπτυξης εγκαταστάσεων Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) Μικρής Κλίμακας και της παραγωγής υδρογόνου θα ήταν το λογικώς αναμενόμενο περιεχόμενο του δεκαετούς σχεδίου που υποβλήθηκε για δημόσια διαβούλευση.

Με δεδομένο το σφικτό χρονοδιάγραμμα άντλησης πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης της Ε.Ε. με ορίζοντες το 2023 και το 2027, απαιτείται η ταχεία διαμόρφωση ενός αξιόπιστου επενδυτικού – προγράμματος του ΔΕΣΦΑ, σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς, για ολόκληρη την επικράτεια.

Ένα δομημένο πρόγραμμα που θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη δικτύων αγωγών υψηλής πίεσης, δικτύων διανομής, σταθμών και δικτύων διανομής Συμπιεσμένου Φ.Α. και μικρής κλίμακας εγκαταστάσεων υδροποιημένου Φ.Α.

Με δεδομένη την αναδυόμενη προτίμηση της ΕΤΕπ προς την πυρηνική ενέργεια, έναντι του Φ.Α. για την υποκατάσταση του άνθρακα και των υγρών καυσίμων προς την οικονομία των μηδενικών εκπομπών, η ένταξη μέσα στον προγραμματισμό του ΔΕΣΦΑ του εμπλουτισμού του Φ.Α. με υδρογόνο θα αποτελέσει ένα ισχυρό επιχείρημα για την άντληση πόρων από την ΕΤΕπ και όχι μόνον.

Ο πράσινος μετασχηματισμός της οικονομίας αποτελεί μία από τις μέγιστες αναπτυξιακές προκλήσεις των επόμενων ετών και το Φυσικό Αέριο μπορεί να αποτελέσει έναν από τους πυλώνες της προσπάθειας αυτής.

Η χώρα χρειάζεται επειγόντως ένα δεκαετές πρόγραμμα επέκτασης της χρήσης Φ.Α. σε ολόκληρη την επικράτεια και είναι υποχρέωση του ΔΕΣΦΑ να το διαμορφώσει ως αποτέλεσμα ενός δημιουργικού και δομημένου πολιτικού διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και παίκτες της αγοράς.

Όσο για την έκθεση, πρέπει να αποσυρθεί και να αναβαθμισθεί καταλλήλως. Χωρίς αμφιβολία ο ΔΕΣΦΑ έχει ή μπορεί να αναζητήσει το αναγκαίο δυναμικό και το αρμόδιο υπουργείο δεν θα αρνηθεί την αναγκαία υποστήριξη, έχοντας υπόψη ότι η πολιτική του πράσινου μετασχηματισμού της οικονομίας αποτελεί κορυφαία επιλογή της παρούσας κυβέρνησης,

Καθ. Δημ. Μαυράκης
Δ/ντης ΚΕΠΑ
UNAI Hub SDG7

Σημείωση

Χρήσιμο θα ήταν για το κύρος της ΔΕΣΦΑ, αν οι υπεύθυνοι της έκθεσης έδειχναν περισσότερη επιμέλεια στη σύνταξή της.

*Στις συντομογραφίες, ας αποφασίσουν ποια γλώσσα ή γλώσσες επιλέγουν και ας εφαρμόσουν την απόφασή τους. Γιατί η συντομογραφία SCADA εξηγείται σε δύο γλώσσες και το CCT σε μία. Τι ακριβώς σημαίνει ΥΦ και τι ΥΦΑ. Υπάρχει συντομογραφία για το Συμπιεσμένο Φυσικό Αέριο; Που είδαν ότι η συντομογραφία Bcm σημαίνει Billion cubic meter **per annum***

*Στη σελίδα 17 γιατί η μοναδική και θολή εικόνα της έκθεσης είναι **Picture 1**;*

Στη σελίδα 27 γιατί προκρίνεται ο τίτλος "Project Summary" αντί του «Σύνοψη έργου» κλπ., κλπ.